Konferencia Príprava strategického plánu novej SPP: Je naozaj príprava spoločná a odborná

Slovenská poľnohospodárska univerzita spolu so Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou, Agrárnou komorou Slovenska a Združením mladých farmárov na Slovensku zorganizovali 3. decembra 2020 odbornú konferenciu s cieľom prispieť k tvorbe Strategického plánu SPP. Na konferencii vystúpili zástupcovia komôr, zväzov a združení, ale aj zástupcovia Komisie, vedy, bankového sektora, ex ante hodnotiteľ a tiež predseda Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie.

Napriek pozvaniu však chýbal zástupca Ministerstva. Strategický plán sa na Slovensku vytvára „za zatvorenými dverami“, bez účasti relevantných strán – a to aj napriek tomu, že zásadnou požiadavkou Komisie je, aby vytváranie Strategického plán – základného dokumentu novej SPP – prebiehalo za účasti čo najširšieho zapojenia dotknutých subjektov. Je dôležité, aby sa diskutovalo, ale ešte dôležitejšie je, aby tvorcovia politiky na MPRV diskusiu počúvali – už keď ju sami neorganizujú.

Jaroslav Karahuta, predseda Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo, vo svojom vstúpení kládol dôraz na potrebné zvyšovanie produkcie a rast ekonomickej výkonnosti rezortu. Problémom podľa neho nie je nedostatok financií v sektore, ale ich umiestňovanie. Pri akejkoľvek výške dotácií či štátnej pomoci nevyužívame peniaze zodpovedne, ak sa bude ďalej prehlbovať záporné saldo zahraničného obchodu (dovezieme zamestnanosť a pridanú hodnotu, ktoré mohli byť generované doma). Poukázal tiež na dôležitosť nastavenia legislatívnych nástrojov. Aktuálne vo výbore pracujú na nastavení inštitútu sezónnych prác. Do prvého čítania chcú dať návrh na začiatku roka a v marci by mohol byť zákon na svete. Pre pána Karahutu je dôležitá podpora malých, stredných a rodinných podnikov (mali by vytvárať 40% produkcie). V tomto smere chcú do dvoch rokov zaviezť štatút rodinnej farmy. Ich stranícky názor je stropovanie nad 100 tisíc eur (optimálne na konečného užívateľa výhod), presun 15% z I. do II. piliera a kofinancovanie 40%. Kladú tiež dôraz na definovanie aktívneho farmára (min.

33% príjmov z poľnohospodárskej činnosti).

Dušan Chrenek, hlavný poradca na DG Clima Európskej komisie, vníma na Slovensku zmenu rétoriky, a preto dúfa aj v zmenu reality. Za cieľ Zelenej dohody považuje v prvom rade zdravý životný priestor pre ľudí a MPRV odporúča dobre využiť Fond obnovy (OZE, renovácia budov).

Podľa profesora Jána Pokrivčáka z SPU nepramení nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva len v nedostatku zdrojov, ale aj v zlých podmienkach (závlahy, skladovacie kapacity), nevhodnej kapitálovej štruktúre, slabom marketingu, chýbajúcej spolupráci podnikov (spoločný odbyt, marketing), v kvalite manažmentu, v drahých vstupoch, prehnanej administratíve, slabom prepojení vedy a praxe a v neexistencii poradenstva. Podpory je treba nastaviť tak, aby potravinárstvo ťahalo prvovýrobu (a spracovávalo jej produkciu).

Pavel Ciaian, výskumník Európskej komisie, hovoril o kapitalizácii priamych platieb do cien pôdy, resp. do akej miery takto odtekajú priame platby mimo poľnohospodárstva. Kapitalizácia je zvlášť relevantná v prípade vysokého podielu prenajatej pôdy, čo je prípad SR (91% pôdy je v nájme, priemer EÚ je 55%). Keďže kapitalizácia závisí od toho, koľko je možné dostať na posledný hektár pôdy, je ju možné znížiť redistribučnou platbou, degresivitou a stropovaním, či presunom zdrojov do II. piliera. Vplyv má taktiež dĺžka nájomného vzťahu, resp. miera zohľadnenia zmenených podmienok v nájomných zmluvách.

Zástupcovia bankového sektora hovorili o financovaní poľnohospodárstva a výhodách uplatnenia finančných nástrojov. Pozornosť bola upriamená aj na výhodné úvery z Plánu obnovy (zvýšenie pridanej hodnoty, zmazanie investičného dlhu). Finančná medzera na investíciách je v sektore okolo 350 mil. eur ročne.

V pobedňajších hodinách vystúpili zástupcovia poľnohospodárskych komôr, zväzov a združení.

Z vystúpení je zrejmé, že poľnohospodári majú jasno v tom, čo je potrebné na naštartovanie slovenského poľnohospodárstva. Každý sektor má spracovanú jasnú víziu, ciele, finančné potreby. Na úrovni združení či samospráv je ochota k vecnej diskusii o nastavení Strategického plánu. Zdravé slovenské agropotravinárstvo je v záujme každého spotrebiteľa ako aj každého „skutočného“ poľnohospodára, potravinára či environmentalistu. Príprava Strategického plánu však prebieha bez ich účasti. MPRV ich síce plánuje do diskusie zapojiť, ale až pri finalizácii Intervenčnej stratégie – to znamená až vtedy, keď už bude všetko podstatné rozhodnuté.

V prílohe nájdete prezentácie účastníkov konferencie

Dokumenty na stiahnutie

- Podpora sektora cukrová repa - cukor v rámci Strategicekého plánu, Ing. Michal Abelovič, MSc. (1.14 MB, PDF)
- Financovanie poľnohospodárstva a finančné nástroje, Peter Horný (0.45 MB, PDF)
- Zmení sa náš život novou SPP, Helena Patasiová (0.64 MB, PDF)

- Priame platby, degresivita, stropovanie: dopady na cenu pôdy (kapitalizácia), Pavel Ciaian & Edoardo Baldoni (0.78 MB, PDF)
- Podpora živočíšnej výroby v rámci SP, Ing. Alexander Pastorek (1.95 MB, PDF)
- Ex-ante hodnotenie: čo vyžaduje EK od SP, Marek Pihulič (1.22 MB, PDF)
- MAKROEKONOMICKÝ VÝHĽAD, Zdenko Štefanides (0.47 MB, PDF)
- Nová SPP: Ciele, Intervencie, Alokácie, Dopady, JÁN POKRIVČÁK, MARIÁN TÓTH (1.16 MB, PDF)
- Príprava strategického plánu novej SPP: spoločne a odborne Podpora ovocia a zeleniny v rámci SP, Ing. Jozef Šumichrast, PhD. (2.11 MB, PDF)